

Тема: «Бойзай бөртөгө» әкиәте

Эпиграф «Икмәк алтындан жиммәт»

Максат: әкиәттең йөкмәткеһе менән таныштырыу, уны үзләштерәү; телмәр һәләтле лектәрән үстәрәү; икмәк кәзәрән белергә, икмәкте өстәлгә килтергән эшсенен эше менән танышыу һәм уларға ихтирам тәрбиәләү.

Йыһазлау: интеректив тақта, маскалар

Дәрес барышы

I. Ойоштороу

II. Артикуляцион күнегеүзәр - (И.Т.)

- һузынқылар таҫмаһын укыу
- тартынқыларҙы өзөп, шартлатып укыу
- тартынқы менән һузынқыны жушып укыу (алда, артта, уртала)

Йомак сисеү - (И.Т.)

Әсәйем мейескә һалһа,
Табала ул җабара.
Бешкәс телеп кенә алһаң,
Тәмле естәр тарала.
Нимә һуң ул? Кем белә?
Йә әйтегез тиз генә.

- Бөгөн дәрестә нимә тураһында һөйләшәсәкбәз?
(Икмәк һүрәте) - (И.Т.)

III. Фонетик күнегеү - (И.Т.)

Әсәй бешергән икмәк
Бөтөн икмәктән тәмле.
Икмәк өстәлдә булһа,
Өйөбөз шундай йәмле.

- Өндәрзе дөрөҫ әйтеү (маскалар манән укыу) - (И.Т.)

IV. Инеш әңгәмә

- Икмәк бәзәң өстәлгә килеп ултырғансы ниндәй җатмарлы юлдар үтә икән?

(И.Т.): ерзе һөрәләр, тырматалар, орлок сәсәләр, иген өлгөрә, комбайн менән йыялар, машиналар менән элеваторға итәләр, бойзай һаҗлағыс (зернохранилище), икмәк бешерәләр, икмәктәрзе магазинда һаталар.

- Эйе, укыусылар, икмәк – иң кәзерле ризык (азык). Был ризыкты булдырыу өсөн күпме кеше көс түгә: (И.Т.)

- механизаторлар көзөн баңыуға ашлама сығара
- ерзе туңға һөрә
- жышын кар тота
- игенселәр сәсеүгә орлок әзерләй
- яз еткәс ерзе тағы һөрәләр, тырматалар
- орлок сәсәләр, утайлар, ерзе йомшарталар, зарарлы бөжәктәрзе ағыулайлар
- ашлык өлгөрә
- комбайн уны ура
- йыйылған игенде элеваторға оңаталар
- он эшләйзәр
- ондан икмәк бешерәләр

- Кемдәрзең әсәләре өйзә үззәре икмәк һала? (һөйләтеү)

- Ә хәзер һеззең һөйләгәндәрзе нығытып үтәйек. Был слайдта төрлө һөнәр әйәләренең эшләгән эштерен дөрөс итеп табып, уктар менән тоташтырырға кәрәк
(И.Т.) эш

- Иген үңен өсөн кешенең генә тырышлығы етәме, әллә тәбиғәт тә безгә ярзам итәме?
(И.Т.) эш

- (И.Т.) – Ниндәй икмәк була?

- (И.Т.) - Икмәк

- (И.Т.) - «кар йомғағы» уйыны. Берәр һүз өңтәп һөйләмде арттыра барыу.

- Икмәк бешерер өсөн безгә нимә кәрәк? (он) - (И.Т.)

- Ә он нимәнән барлыкка килә? (бойзайлан) - (И.Т.)

- Эйе, балалар, икмәк бына ошо бойзай бөртөктәренән килеп сыға ла инде - (И.Т.)

- Тимәк без дәрестә нимә тураһында һөйләшәсәкбез?

V. Текст өңтөндә эш

- һүзлек эше - (И.Т.)

- укытыусының укыуы

- һорауларға яуап биреү:

- нисә туған тураһында һүз бара?(3)

- улар ниндәй ғайләлә үскәндәр?(ярлы)

- улар кайза сығып киткәндәр?(сәфәргә)

- ни өсөн?(азык әзләп)

- кайза килеп сыткандар?(яланға)

- иң өлкәне нимә табып алған? (1 тоқ алтын) - (И.Т.)
- уртансыһы?(жылыс) - (И.Т.)
- иң бәләкәйе?(1 бөртөк бойзай) - (И.Т.)
- алтынды тапқас иң өлкәне нимә тигән?
- уртансыһы ?
- кесеһе?
- текста ниндәй һандар осрай? (7- магик һан,7 ырыу,7 нота,журай сәскәһе,йәйғор төсө, азнаның 7 көнө, Башкортостандың 7 мөгжизәһе)
- «Икмәк алтындан җиммәт» мәғәнәһен нисек аңлайһығыз?
Икмәк – һары алтын тизәр.Алтын бөртөкләп йыйыла.
- сылбырлап уҗыу

VI. Йомғаклау

- Икмәк – зур байлық. Ул кешеләргә үсәргә, тырышып уҗырға,эшләргә һәм йәшәргә көс бирә. Ололарзың әйткәнен һәр вақыт иҗтә тоторға кәрәк
- Икмәктән оло булма
- Икмәк аша атлама
- Икмәктең валсығын да ергә төшөрмә.

VII. Өйгә эш

- Икмәк тураһында мәҗәлдәр язып киләргә
- Әкиәттең йөкмәткеһен һөйләргә өйрәнергә.